

§ 7**Departementsskrivelsen Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor (2019:15). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/2158/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-09-13.

Sammanfattning

På uppdrag av regeringskansliet har departementsrådet Charlotta Wickman under 2017-2018 utrett hur ett nationellt center för romska frågor kan inrättas. Utredningen visar att det saknas stadga och långsiktighet i arbetet med att tillförsäkra minoriteten romers åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Detta trots att regeringen vidtagit åtgärder inom en rad olika områden inom minoritetspolitiken och beslutat om en tjugoårig strategi för romsk inkludering som syftar till att ge romer samma möjligheter som icke-romer. Utredaren bedömer att den nuvarande situationen kommer att kvarstå om inte en tydlig part pekas ut för att aktivt främja detta arbete. Man ser inrättandet av en statlig förvaltningsmyndighet som den extraordinära och kraftfulla åtgärd som behövs för att ge staten förbättrade förutsättningar att åstadkomma detta. Formen för denna skulle vara en nämndmyndighet vid en värmyndighet, vilket man bedömer skulle kosta cirka 20 mnkr per år och omfatta cirka 13 årsarbetskrafter.

Kulturförvaltningen delar utredningens omvärldsanalys och slutsatser. Inrättandet av en myndighet med ett tydligt mandat är en signal om att frågan är prioriterad och behöver insatser som skapar reell förändring. Förvaltningen är positiv till förslaget och att myndigheten kan samspela med kommunens insatser.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Feministiskt initiativ och Vänsterpartiet är i grunden positiva till förvaltningens svar men vill framföra följande. Vi välkomnar regeringens ansats om att inrätta en myndighet för romska frågor, inte minst mot bakgrund av den kritik som Sverige upprepade gånger fått från internationella granskningsorgan för bristande efterlevnad av romers mänskliga rättigheter. Vi välkomnar att förslaget lyfter antiziganism som en av de tydligaste orsakerna till minoriteten romers situation idag, och att myndigheten ges ett tydligt uppdrag att motverka detta.

Utredningen konstaterar att det som görs i dagsläget är otillräckligt och lyfter fram en rad problem som uppmärksammades av Kommissionen mot antiziganism. En myndighet för romska frågor skulle ha ambitionen att ta krafttag mot de problemen. Vi konstaterar att ett stort fokus för myndigheten föreslås vara att stärka det romska civila samhället, kulturen och språket, samt utveckla metoder mot diskriminering och antiziganism. Detta är mycket viktigt. Vi ser emellertid att åtgärder för att komma tillrätta med romers ekonomiska levnadsvillkor, bristande tillgång till arbete, bostad och likvärdig utbildning saknas. Som jämförelse kan nämnas att delegationen i Finland har bland sina uppdrag att ”ta initiativ för att förbättra romernas ekonomiska, sociala och kulturella levnadsvillkor”. Vi menar att arbetet för att förbättra romers ekonomiska levnadsvillkor måste finnas med i allt arbete för romsk inkludering.

Något som utredningen saknar är en djupare jämställdhetsanalys. Det står att det främsta verktyget för jämställdhet är jämställdhetsintegrering, och att kvinnors delaktighet i arbetet är viktigt. Utöver det står väldigt lite om romska kvinnors och flickors särskilda villkor och behov. Vi saknar också en intersektionell ansats i det arbete som myndigheten ska bedriva. Att vara en underordnad grupp inom en minoritet kan ofta innebära en särskild sårbarhet. Att inkludera perspektiv som rör samtliga diskrimineringsgrunder och hur de samverkar är därför viktigt.

Ersättaryttrande

Sofia Lundin (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V).